

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Ośrodku Pomocy Społecznej
w Sadowiu

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadowiu jest gminną jednostką organizacyjną i budżetową utworzoną do realizowania zadań własnych i zadań zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje gminę, w której zamieszkuje 4 126 mieszkańców.

Wójtem Gminy jest Pani Marzena Urban – Żelazowska.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadowiu został utworzony na mocy Uchwały Nr XI/30/90 Gminnej Rady Narodowej w Sadowiu z dnia 26 lutego 1990 r. w sprawie powołania Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadowiu.

Ośrodek posiada własny NIP 863-15-82-636 i Regon 291185382.

Kierownikiem Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadowiu jest Pani Ewa Chlebna.

Ośrodek działa w oparciu o:

- 1) Statut przyjęty Uchwałą Nr XXI/89/04 Rady Gminy w Sadowiu z dnia 28 października 2004 w sprawie nadania Statutu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Sadowiu. Zmieniony Uchwałą Nr XXXVIII/174/06 Rady Gminy w Sadowiu z dnia 29 sierpnia 2006 roku oraz Uchwałą Nr XXXI/130/2012 Rady Gminy w Sadowiu z dnia 23 października 2012 roku. W statucie widnieją nieaktualne zadania z zakresu pomocy społecznej oraz nieaktualne publikatory przytoczonych ustaw.
- 2) Regulamin Organizacyjny stanowiący załącznik do Zarządzenia z dnia 28 lutego 2011 r. Nr 1/2011 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadowiu w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadowiu;
- 3) Uchwałę Nr XXXV/208/2014 Rady Gminy w Sadowie z dnia 29 stycznia 2014 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020;

- 4) Uchwałę Nr XXXV/209/2014 Rady Gminy w Sadowie z dnia 29 stycznia 2014 roku w sprawie w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020;
- 5) Uchwałę Nr XXV/210/2014 Rady Gminy Sadowie z dnia 29 stycznia 2014 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020;
- 6) Uchwałę Nr XXI/129/2012 Rady Gminy Sadowie z dnia 23 października 2012 roku w sprawie wyznaczenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadowiu jako właściwego do realizacji zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej; -
- 7) Upoważnienie z dnia 30 kwietnia 2004 roku Pani Ewy Chlebna kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadowiu do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Renata Gwóźdź– koordynator kontroli - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 399/2015 z dnia 18 maja 2015 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską.
2. Barbara Smolanko - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 400/2015 z dnia 18 maja 2015 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadowie pod pozycją nr 4.*

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 19 – 20 i 22 maja 2015 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2014 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163) oraz realizacja zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015, poz. 332).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadowiu mieści się w budynku Urzędu Gminy w Sadowiu 86, 27 – 580 Sadowie, tel. 15 869 24 36. Warunki lokalowe nie dają klientom możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność. Ośrodek zajmuje jedynie 1 pomieszczenie, w którym pracują wszystkie zatrudnione osoby w jednostce. Brak jest pomieszczenia na rozmowy indywidualne z klientem.

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji OPS jest: bezrobocie, niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Wypłata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest gotówką w Kasie Banku Spółdzielczego w Sadowiu.

Handwritten signature:
W. S. S. S. S.

Ad. 1 Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Sadowiu w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych jest 5 pracowników, w tym: kierownik, 2 starszych pracowników socjalnych, pracownik socjalny oraz opiekunka świadcząca specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, iż Kierownik posiada odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończyła specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni zatrudnieni w kontrolowanej jednostce posiadają również właściwe kwalifikacje na zajmowanych stanowiskach pracy. Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku posiadają legitymacje służbowe wydane według wzoru określonego rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Zespół kontrolny stwierdził, iż osoba świadcząca specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi nie posiada wymaganego wykształcenia oraz przeszkolenia w zakresie prowadzenia treningów umiejętności społecznych przewidywanych w zakresie specjalistycznych usług.

Do obowiązków pracowników socjalnych należy: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

- miernik: liczba mieszkańców gminy

liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w OPS = $4 \frac{126}{3} = 1 \frac{375}{1}$

Z powyższego wynika, iż stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U z 2015 r., poz. 163), na jednego pracownika socjalnego przypada 1 375 mieszkańców.

Należy jednak nadmienić, iż jeden z pracowników zatrudniony jest w ramach PO KL na umowę zawartą na czas określony do 31 sierpnia 2015 roku.

Zastrzeżenia zespołu kontrolującego budzi fakt, iż pracownicy socjalni obciążeni są dodatkową pracą z zakresu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego,

Handwritten signature:
Dziękuję
Krzysztof

co nieefektywnie wpływa na wykonywaną pracę socjalną. W Ośrodku bowiem brak jest pracownika, który zajmuje się świadczeniami rodzinnymi i funduszem alimentacyjnym.

Ad. 2 Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015r., poz. 163) oraz zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 332).

Zasiłki stałe.

Z informacji przekazanych przez Kierownika OPS (Załącznik Nr 2 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) oraz ze sprawozdania MPiPS – 03 za rok 2014 wynika, że w roku 2014 pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla **17 osób**, w tym dla 15 osób samotnych na łączną kwotę **90 009 zł**. W 2014 roku Ośrodek odprowadził składkę zdrowotną za **16 osób**. W roku 2015 do dnia kontroli pomocą w formie zasiłku stałego objęto **16 osób**, a za **15** opłacana jest składka zdrowotna.

Kontroli poddano losowo wybrane akta, na podstawie których wydano decyzje nr:

OPS-8210/8/1/2014; OPS-8210/11/1/2012; OPS-8210/15/2014; OPS-8210/13/1/2014;
OPS-8210/12/3/2012; OPS-8210/12/1/2013; OPS-8210/17/1/2014; OPS-8210/16/2/2014;
OPS-8210/14/1/2014; OPS-8210/10/1/2012.

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowana dokumentacja zawiera dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych odnotowano aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, a także kodeksu postępowania administracyjnego. W podstawie prawnej widniało również upoważnienie Kierownika OPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. W podstawie prawnej części decyzji nie przywołano rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Ponadto decyzjom, w których termin wypłaty świadczenia wynikający z dokumentu przypadał przed dniem uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji, nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności, poprzez przywołanie art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego w podstawie prawnej, informowanie w sentencji, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, a w uzasadnieniu poinformowanie, z jakiego powodu wymienionego w art. 108 § 1 kpa decyzji nadano rygor.

Zespół kontrolny odnotował również, iż w dokumentacji brak było wniosków klienta. Z wyjaśnień Kierownika wynika, iż pomoc przyznawana była w oparciu o ustne zgłoszenia klientów, z których nie były sporządzane protokoły z ustnego zgłoszenia wniosków.

W zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W decyzjach informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Decyzje o przyznaniu pomocy klienti odbierali osobiście potwierdzając ten fakt własnoręcznym podpisem.

W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasiłki okresowe.

Z informacji przekazanych przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadowiu (Załącznik Nr 2 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) oraz ze sprawozdania MPiPS-03 za rok 2014 wynika, iż w 2014 roku pomoc w formie zasiłku okresowego przyznano decyzją dla **16 osób** na łączną kwotę **17 766 zł**. Głównym powodem przyznania tej formy wsparcia było bezrobocie – 14 osób. W 2015 roku do dnia kontroli zasiłku okresowego udzielono dla **9 osób**.

Wysokość wypłacanych zasiłków jest zgodna z art. 38 ustawy o pomocy społecznej.

Kontroli poddano dokumentację osób objętych pomocą na mocy decyzji:

OPS-8123/12/1/2014; OPS-8123/9/1/2014; OPS-8123/6/1/2014; OPS-8123/5/1/2015;
OPS-8123/2/1/2015; OPS-8123/9/1/2015; OPS-8123/10/1/2015; OPS-8123/8/1/2015;
OPS-8123/4/1/2015; OPS-8123/3/1/2015.

Ze skontrolowanych akt wynika, że przed każdym udzieleniem zasiłku okresowego pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację. W dokumentacji na ogół brak było wniosków klientów. Z wyjaśnień Kierownika wynika, iż pomoc przyznawana była w oparciu o ustne zgłoszenia klientów, z których nie były sporządzane protokoły z ustnego zgłoszenia wniosków.

Ponadto decyzjom, w których termin wypłaty świadczenia wynikający z dokumentu przypadał przed dniem uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji, nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności, poprzez przywołanie art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego w podstawie prawnej, informowanie w sentencji, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, a w uzasadnieniu poinformowanie, z jakiego powodu wymienionego w art. 108 § 1 kpa decyzji nadano rygor. W decyzjach tych przywoływano art. 130 § 4 kodeksu postępowania administracyjnego, a zdaniem zespołu kontrolującego winien być w tym miejscu przywołany art. 108 kpa.

W aktach znajdują się aktualne dochody z zakładów pracy, odcinki emerytur i rent, zaświadczenia z powiatowych urzędów pracy, zaświadczenia o powierzchni gospodarstwa rolnego oraz świadczeń rodzinnych.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych widniał aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego oraz upoważnienie Kierownika do wydawania decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej.

W kilku przypadkach stwierdzono, iż pomoc była przyznana i wypłacona nie od miesiąca złożenia wniosku, lecz od następnego, co jest nie zgodne z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

W decyzjach informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Z informacji uzyskanych od Kierownika OPS w Sadowiu oraz ze sprawozdania z realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” za 2014 rok wynika, iż

pomocą w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2014 roku objęto ogółem **140 osób**, a ogólny koszt programu wyniósł **30 583 zł** (środki własne – 12 298 zł oraz 18 285 zł - dotacja). Pomocy w formie posiłku udzielono ogółem dla **80 osób**, w tym dla **15 dzieci** do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej oraz **52 uczniów** do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej. W 2014 roku zasiłku celowego w ramach Programu udzielono dla **2 osób z 2 rodzin**.

Z informacji sporządzonej przez Kierownika OPS (zał. nr 2 – pkt 36) wynika, iż w Zespole Szkół, w którym mieści się Szkoła Podstawowa i Gimnazjum dożywianie prowadzone jest w formie gorącego posiłku, co jest zgodne z ideą Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Z jednodaniowego, gorącego posiłku korzysta 73 uczniów Zespołu Szkół. Cena za posiłek wynosi 1,80 zł. Ponadto Ośrodek w 2014 roku finansował koszty posiłku 8 dzieci, które uczęszczały do 2 placówek poza terenem Gminy Sadowie.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące **zasiłków celowych** w ramach realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, na podstawie których wydano decyzje o nr:

OPS-8127/5/1/2014c; OPS-8127/2/1/2015c; OPS-8127/1/1/2015c; OPS-8127/2/1/2015c;
OPS-8127/1/2/2014c; OPS-8127/4/1/2014c; OPS-8127/27/1/214c; OPS-8127/16/1/2014c;
OPS-8127/8/1/2014c; OPS-8127/19/1/2014c;

oraz pomoc w formie gorącego posiłku:

OPS-8127/29/1/2015p; OPS-8127/19/1/2015p; OPS-8127/23/1/2015p; OPS-
8127/25/1/2015p; OPS-8127/10/1/2015p; OPS-8127/18/1/2015p; OPS-8127/20/1/2015p;
OPS-8127/24/1/2015p; OPS-8127/27/1/2015p; OPS-8127/28/1/2015p.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja określająca sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc. Pomoc w ramach Programu przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych, wydanych w zakresie Programu dożywiania odnotowano aktualne publikatory wymienionych powyżej aktów prawnych. Natomiast stwierdzono brak przywołania Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020.

Ponadto decyzjom, w których termin wypłaty świadczenia wynikający z dokumentu przypadał przed dniem uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji, nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności, poprzez przywołanie art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego w podstawie prawnej, informowanie w sentencji, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, a w uzasadnieniu poinformowanie, z jakiego powodu wymienionego w art. 108 § 1 kpa decyzji nadano rygor.

Zespół kontrolny odnotował również, iż w dokumentacji brak było wniosków klienta. Z wyjaśnień Kierownika wynika, iż pomoc przyznawana była w oparciu o ustne zgłoszenia klientów, z których nie były sporządzane protokoły z ustnego zgłoszenia wniosków.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadowiu nie realizuje usług opiekuńczych, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Z pkt 25 załącznika nr 2 do protokołu, sporządzonego przez Kierownika OPS wynika, iż usługi nie są świadczone przez kontrolowaną jednostkę, gdyż nie zgłaszano takich potrzeb.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował zadanie związane ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. W myśl art. 50 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do poszczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, kwalifikacje osób świadczących te usługi oraz warunki i tryb ustalania i pobierania opłat za specjalistyczne usługi świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi, jak również warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z tych opłat, ze względu na szczególne potrzeby osób korzystających z usług, reguluje rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia

*Opis
skwe*

22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 roku Nr 189, poz. 1598 ze zm.). Cena 1 godziny specjalistycznej usługi wynosi 30 zł.

Kontrolowana jednostka specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania świadczy u **1 dziecka** z autyzmem. Usługi te świadczone są przez osobę z odpowiednim przygotowaniem zawodowym, zatrudnioną przez Ośrodek w ramach umowy zlecenia.

Sprawdzono akta, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr:

OPS-8129/S/1/1/2015; OPS-8129/S/1/2/2015.

W aktach znajdują się m. in.: wnioski, rodzinny wywiad środowiskowy, zaświadczenia o wysokości dochodów, oświadczenia klientów, zaświadczenia z poradni zdrowia psychicznego, opinie psychologiczne, karty leczenia szpitalnego, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, decyzje administracyjne.

W podstawie prawnej wydanych decyzji przywołano ustawę o pomocy społecznej, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych oraz upoważnienie Kierownika do wydawania decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej.

Decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując w podstawie prawnej art. 108 kpa, w postanowieniu nie informowano klienta o tym fakcie, a w uzasadnieniu nie poinformowano, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego.

Do trybu i zasadności udzielonej pomocy nie wnosi się zastrzeżeń.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do domów pomocy społecznej. Ze sprawozdania MPiPS-03 za rok 2014 wynika, iż w 2014 roku w domu pomocy społecznej przebywało 4 mieszkańców gminy, za których pobyt jednostka poniosła koszty w wysokości **80 313 zł**.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i zasiłków celowych specjalnych.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej OPS w Sadowiu przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Zgodnie z art. 41 ust. 1 cytowanej ustawy Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

Kontrolowana jednostka w roku 2014, jak wynika z informacji udzielonych przez Kierownika (Zał. Nr 2 - Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) udzieliła **79 osobom** zasiłków celowych i **25 osobom** specjalnych zasiłków celowych. W 2015 roku do dnia kontroli **28 osobom** przyznano zasiłek celowy, a **7 osobom** specjalny zasiłek celowy. Zasiłki celowe przyznawane były w szczególności na dofinansowanie do zakupu leków oraz żywności.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta:

Zasiłki celowe – OPS-8121/4/1/2015; OPS-81214/1/2015; OPS-812122/1/2015; OPS-8121/52/1/2014; OPS-8121/2/1/2015; OPS-8121/3/1/2015; OPS-8121/6/1/2015; OPS-8121/4/1/2014

Zasiłki celowe specjalne – OPS-8121/18/1/2014; OPS-8121/32/1/2014; OPS-8121/34/1/2014; OPS8121/25/1/2015; OPS-8121/15/1/2015; OPS-8121/24/1/2015; OPS-8121/26/1/2015; OPS-8121/48/1/2014; OPS-8121/8/1/2015; OPS-8121/18/1/2015

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny. Strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie. Pomoc przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej oraz kodeksu postępowania administracyjnego.

Zespół kontrolny odnotował, iż w dokumentacji brak było wniosków klienta. Z wyjaśnień Kierownika wynika, iż pomoc przyznawana była w oparciu o ustne zgłoszenia klientów, z których nie były sporządzane protokoły z ustnego zgłoszenia wniosków.

Ponadto decyzjom, w których termin wypłaty świadczenia wynikający z dokumentu przypadał przed dniem uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji, nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności, poprzez przywołanie art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego w podstawie prawnej, informowanie w sentencji, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, a w uzasadnieniu poinformowanie, z jakiego powodu wymienionego w art. 108 § 1 kpa decyzji nadano rygor.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej.

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Z informacji uzyskanych od Kierownika Ośrodka wynika, że praca socjalna w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sadowiu jest realizowana m.in. poprzez:

- udzielanie informacji o przysługujących klientowi świadczeniach i dostępnych formach pomocy w tut. Ośrodku oraz w innych instytucjach,
- podejmowanie interwencji w związku z konfliktami rodzinnymi,
- wspieranie rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- pomoc w załatwianiu spraw bieżących m.in. urzędowych (uzupełnianie dokumentów, przekazów, pisanie wniosków),
- kierowanie do organizacji pozarządowych zajmujących się dystrybucją żywności,
- motywowanie do poszukiwania pracy na własną rękę za pośrednictwem prasy lub Internetu,
- udzielanie porad o możliwościach rozwiązania problemu np. skorzystania z konsultacji z radcą prawnym,
- pomoc w przezwyciężaniu nałogów i uzależnień,
- współpracę z policją, kuratorami sądowymi, strażą miejską, pedagogami, służbą zdrowia, psychologiem, radcą prawnym, organizacjami pozarządowymi.

Przebieg
skroc

Ważnym instrumentem pracy socjalnej z osobami ubiegającymi się o pomoc są kontrakty socjalne, które mają na celu zobowiązanie zainteresowanego do podejmowania z pracownikiem wspólnych działań zmierzających do przezwyciężenia jego trudnej sytuacji życiowej. Stwierdzono, że OPS nie wykorzystuje kontraktu socjalnego, poza projektem systemowym PO KL, jako instrumentu pracy socjalnej.

Ad. 5. Monitoring wdrażania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadowiu realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na mocy Uchwały Nr XXI/129/2012 Rady Gminy Sadowie z dnia 23 października 2012 roku w sprawie wyznaczenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadowiu jako właściwego do realizacji zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Z pkt 11 załącznika nr 2 do protokołu, sporządzonego przez Kierownika OPS wynika, iż z dniem 1 czerwca 2015 zostanie zatrudniony asystent rodziny.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

W trakcie przeprowadzonej kontroli kompleksowej w OPS w Sadowiu ustalono, iż pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, zasiłku celowego oraz specjalnego zasiłku celowego, i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznano celowo i zasadnie. W aktach znajdują się m. in.: zaświadczenia z PUP, zakładów pracy o wysokości dochodów, odcinki rent i emerytur, oświadczenia klientów, karty leczenia szpitalnego, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Zespół kontrolny odnotował, iż w dokumentacji brak było wniosków klienta. Z wyjaśnień Kierownika wynika, iż pomoc przyznawana była w oparciu o ustne zgłoszenia klientów, z których nie były sporządzane protokoły z ustnego zgłoszenia wniosków.

W toku kontroli ustalono, iż Kierownik kontrolowanej jednostki posiada odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku, zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończyła specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach. Ponadto zespół kontrolny stwierdził, iż osoba świadcząca specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób

z zaburzeniami psychicznymi nie posiada wymaganego wykształcenia oraz przeszkolenia w zakresie prowadzenia treningów umiejętności społecznych przewidywanych w zakresie specjalistycznych usług.

Zastrzeżenia zespołu kontrolującego budzi fakt, iż pracownicy socjalni obciążeni są dodatkową pracą z zakresu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, co nieefektywnie wpływa na wykonywaną pracę socjalną. W Ośrodku bowiem brak jest pracownika, który zajmuje się świadczeniami rodzinnymi i funduszem alimentacyjnym.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, na jednego pracownika socjalnego przypada 1375 mieszkańców.

Warunki lokalowe nie dają klientom możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność. Ośrodek zajmuje jedynie 1 pomieszczenie, w którym pracują wszystkie zatrudnione osoby w jednostce. Brak jest pomieszczenia na rozmowy indywidualne z klientem.

W Statucie jednostki widnieją nieaktualne zadania z zakresu pomocy społecznej oraz nieaktualne publikatory przytoczonych ustaw.

W zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych. W podstawie prawnej części decyzji na zasiłki stałe nie przywołano rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Ponadto decyzjom wydawanym w zakresie pomocy społecznej, w których termin wypłaty świadczenia wynikający z dokumentu przypadał przed dniem uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji, nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności, poprzez przywołanie art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego w podstawie prawnej, informowanie w sentencji, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, a w uzasadnieniu poinformowanie, z jakiego powodu wymienionego w art. 108 § 1 kpa decyzji nadano rygor. Natomiast w części decyzji, którym nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując w podstawie prawnej art. 108 kpa, w postanowieniu nie informowano klienta o tym fakcie, a w uzasadnieniu nie poinformowano, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego.

W kilku przypadkach stwierdzono, iż pomoc okresowa była przyznana i wypłacona nie od miesiąca złożenia wniosku, lecz od następnego, co jest nie zgodne z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

Pozytywnym jest fakt, iż w Zespole Szkół w Sadowiu dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z ideą Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych, wydanych w zakresie Programu dożywiania odnotowano aktualne publikatory wymienionych aktów prawnych. Natomiast stwierdzono brak przywołania Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020.

Stwierdzono, że OPS nie wykorzystuje kontraktu socjalnego, poza projektem systemowym PO KL, jako instrumentu pracy socjalnej.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika kontrolowanej jednostki.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolującą daną jednostkę

zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. Nr 61 poz. 543).

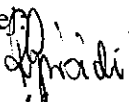

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

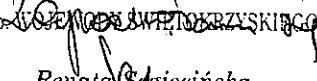
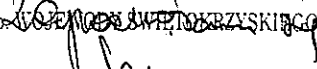
1. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze.
2. Tabela sporządzona przez Kierownika OPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez GOPS”.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Renata Gwóźdź
2. Barbara Smolanko

Kielce, dnia 22.06.2015 r.

Z up.
Renata Sęgiecińska
DYREKTOR
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ

SWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI
w KIELCACH
Wydział Polityki Społecznej
25-516 Kielce, ul. Al. IX Wieków Kielc 3

Ze strony kontrolowanej:

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej

Ewa Chlebna

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
w Sadowiu
27-580 Sadowie
tel. 15/ 86 92 437 w. 34
NIP 8631582636